

Ben-fetischisten (Jean-Louis Trintignant) i Truffauts »I al fortrolighed« fristes af sin bedrageriske hustru

I AL FORTROLIGHED

Instruktør: FRANÇOIS TRUFFAUT

I en af de første scener af Truffauts »I al fortrolighed« (Vivement Dimanche) kommer Fanny Ardant gående hen ad et fortov med en beundrer i kølvandet. Da hun skrår over gaden, ser han sørgmodigt smilende på hende og de udveksler følgende lille dialog:

Han: *Vous allez par là?*

Hun: *Oui, je passe par ici.*

Han: *Dommage.*

Hun: *C'est la vie!*

Denne ordveksling, der umiddelbart set forekommer så banal og uskyldig, rummer hele Truffauts holdning til livet. Her kan alting ske, tilfældet råder og de fleste initiativer ender i skuffelse. Der er derfor god mening i at søge tilflugt, hvor man kan planlægge og styre sin eksistens – nemlig i kunsten, og det er hvad Truffaut har gjort. Han er imidlertid udmærket klar over, at han flygter fra det ydre liv; han erkender, at kunst er liv og liv er liv og den konflikt der opstår ved denne erkendelse, er temaet for »I al fortrolighed« – ligesom for hans øvrige produktion.

Truffauts film har altid svinget imellem det lette, komedieagtige og det tungt tragiske, men paradoksalt nok er de ved første blik mest pessimistiske – »Adele H.« og »Det grønne Værelse« f.eks. – mere livgivende på grund af deres direkte dyrkelse af vanviddet og døden end f.eks. Antoine Doinel-filmene, der trods lethed bærer på en melankolsk resignation, og som således fører ind i det univers, hvor vanviddet og døden er udvejen.

Det er i lyset af dette, at man skal se »I al fortrolighed«. Filmen bruger en *Série-noire* roman af Charles Williams, »The Long Saturday Night«, som skalkeskjul for hvad det egentligt drejer sig om. Romanen, der formentlig er en rimeligt spændende og plotmæssigt set nogenlunde sammenhængende kriminalhistorie, bruger Truffaut til at skabe 'modstand' for sine personer. I Truffauts udgave er der nemlig konstant lagt vægt på de 'forkerte' ting; forkerte selvfølgelig forstået i genre-mæssig henseende. Der leges med konventionerne, f.eks. da man finder et lig i begyndelsen af filmen. Her zoomer kameraet ind på ofrets ur ... der går og ikke som forventet angiver tidspunktet for forbrydelsen. Filmen fortæller sig ofte i visuelle virtuositeter og det vrirler med usandsynligheder. Men den måde at bruge kriminalromaner på er jo et velkendt fænomen i filmhistorien.

Barbara (Fanny Ardant) er ansat hos en ejendomsmægler – spillet af Jean-Louis Trintignant – der kommer under mistanke for et mord, som han ikke har begået. Da også hans kone myrdes, rettes opmærksomheden mod ham på en måde så han bliver nødt til at skjule sig. I sin nød beder han Barbara om hjælp. Hun invilliger, men hendes assistance resulterer i at han nærmest spærres inde i sine ikke alt for luksuøse kontorlokaler. Barbara sætter en række hændelser igang, som efterhånden fører til, at den virkelige morder afsløres. I en smuk, melodramatisk scene begår morderen selvmord, da politiet har indkredset ham. Ejendomsmægleren gifter sig med Barbara, der nu er gravid og alt ender i idel lykke.

Historien er ukompliceret, men der sker meget med personerne undervejs. Trintignant er i begyndelsen et menneske, der har forskanset sig og sin sårbarhed bag en pæn borgerlig facade. I overensstemmelse hermed har han giftet sig med hvad der forekommer at have været den første, den bedste. Det viser sig imidlertid, at hans kone er en tidligere luder, der ovenikøbet har giftet sig under falsk navn. Hun er nu først og fremmest interesseret i sin mand af økonomiske årsager. Dette må vel siges at være en skuffelse for Trintignant og han reagerer altså i overensstemmelse med noget han siger i anden anledning: »Når nogen skuffer mig, ruller jeg jerntæppet ned!« Han kontrollerer sin lidenskab så godt, at han ikke en gang reagerer på sin kones ret voldsomme provokationer. »Jeg har aldrig slået dig«, siger han og betragter det som noget positivt.

Lidt efter lidt løsnes hans selvkontrol dog. Afhængigheden af Barbara tvinger ham til at engagere sig i hende og han finder faktisk ud af, at han elsker hende. Denne følelsesmæssige forløsning forårsager ligefrem, at han slår Barbara – en handling som burde være negativ, men som altså her er et sundhedstegn.

Sammenligner man med Truffauts øvrige værk, er det slående som Trintignant-personen ligner Bertrand Morane i »Manden der elskede Kvinder« og Lucas Steiner i »Den sidste Metro«: Morane, fordi han har samme, næsten fetischistiske forhold til kvindeben og Lucas Steiner, fordi han af omstændighederne tvinges til at opholde sig i en slags hule, hvorfra han med nogen fornøjelse følger med i verden udenfor. I »I al fortrolighed« er disse to træk endog kombineret på en måde, så man mistænker mægleren for at have valgt sit kontorlokale alene ud fra strategiske hensyn: man kommer ind fra en gyde og et af rummene ligger under gadehøjde, hvilket tillader en at betragte alle forbigående ben uden at behøve at udholde synet af hvad der ivoirigt måtte være tilbage af kvindekroppen. Igen et tilsyneladende tilfælde, men i virkeligheden et såre behændigt truffautsk arrangement af den ydre verden.

Hvis man fortsætter med at betragte de truffautske mænd, ser man, at der i »I al fortrolighed« sker en udkrystallisering af visse mørke, destruktive egenskaber. Det maniske overføres på den person, der burde hjælpe Trintignant ud af den knibe, han er kommet i: sagføreren Maître Clément. Han vælger her vanvidets og dødens univers. Det viser sig nemlig, at det er ham, der er morderen og han siger kort før sit selvmord, at han ikke tilhører mændenes samfund – hans besættelse har været kvinderne. *Les femmes sont magiques!*

Her er vi så fremme ved det punkt hvor filmen faktisk, i modsætning til de fleste af Truffauts film, opnår en slags balance. Maître Clément's tiltrækning af de magiske kvinder er selvfølgelig noget positivt i Truffauts univers og mordene er kun blevet begået for at bevare en egen, eventyragtig verden. Når mægleren også opnår en ordentlig eksistens, skyldes det, at han lader sig rive med af livet, hvilket han kan takke Barbara for. I modsætning til alle andre truffautske kvinder er hun nemlig i stand til at kalde barnet frem i manden og det er nok i virkeligheden årsagen til den optimisme, »I al fortrolighed« udstråler. Ingen kan vel være i tvivl om at Truffaut nægter at blive voksen og denne beundringsværdige indstilling lader sig ikke forene med parforhold, der betragter det som en dyd at leve i de voksnes verden. *Livet er ikke en roman.*

»I al fortrolighed« er en både smuk og vedkommende film; betydeligt mindre hermetisk end de fleste Truffaut-film. Man sporer næsten en euforisk stemning i filmens billeder, hvilket måske skyldes, at Truffaut til fotografen Nestor Almendros store glæde, har ladet dem optage i sort-hvid. Den gode stemning har tydeligvis også smittet af på skuespillerne. Trintignant

er fortræffelig; Jean-Louis Richard – der også var med i »Den sidste Metro« – er formidabel som natklubejeren Louison og Fanny Ardant er intet mindre end fantastisk. Hun der tidligere for det meste har excelleret i tungere roller, er her sprudlende og sprælsk. Man forstår godt, at Truffaut gerne omgås hende.

Jan Kornum Larsen

Fanny Ardant (t.h.) udgiver sig for prostitueret i Truffauts »I al fortrolighed«

I AL FORTROLIGHED

Vivement dimanche! Frankrig 1983. **P-selskab:** Les Films du Carrosse/Films A2/Soprofilms. **P:** Armand Barbault. **P-leder:** Roland Thénot. **Instr:** François Truffaut. **Instr-ass:** Suzanne Schiffman, Rosine Robiolle, Pascal Deux. **Manus:** François Truffaut, Suzanne Schiffman, Jean Aurel. **Efter:** Roman af Charles Williams: »The Long Saturday Night«. **Foto:** Nestor Almendros. **Kamera:** Florent Bazin. **Klip:** Martine Barrague. **P-tegn:** Hilton McConnico. **Ark:** Jean Michel Hugon, Frankie Diago, Alain Gambin, Jacques Gaillard. **Dekor:** Jacques Preisach. **Kost:** Michele Cerf. **Musik:** Georges Delerue. **Tone:** Pierre Gamet, Jacques Maumont. **Lyd-E:** Daniel Couteau. **Medv:** Fanny Ardant, Jean-Louis Trintignant, Philippe Laudenbach, Caroline Sihol, Philippe Morier-Genoud, Xavier Saint Macary, Jean-Pierre Kalfon, Anik Belaubre, Jean-Louis Richard, Yann Dedet, Nicole Félix, Georges Koulouris, Roland Thénot, Pierre Gare, Jean-Pierre Kohut-Svelko, Pascale Pellegrin, Castel Casti, Michel Aubossu, Paulina Aubret, Isabella Binet, Dany Castaing, Alain Gambin, Michel Grisoni, Marie-Noëlle Guillot, Pierrette Monticelli, Adrien Silvio, Paul Steiger, Christine Verbeke, Jacques Vidal. **Længde:** 110 min. **Udl:** Europa film. **Prem:** 26.12.84 – Grand.

ZELIG

Instruktør: WOODY ALLEN

Woody Allen har med »Zelig« begået en dramaturgisk genistreg, for med den film har han effektivt brudt med en årtusindgammel tradition i den dramatiske fortællende kunst. Allerede de gamle grækere – og sikkert også de gamle neanderthalere – forfalte jo om mennesker, i betydningen personer med personligheder, markante